

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 40 kor. | Negyed évre — — — 10 kor.
 Fél évre — — — 20 " | Egyes szám ára — — — 1 "
 Nyilttér évenként 6 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatkak vissza.
 Hirdetések Árszabály szerint, főbbzöri hirdetésnél Árkedvezmény

Hová jutunk?

A világháboru kitörése óta nem mult el egy nap se úgy, hogy az elsőrendű és közszükségleti cikkek árai ne emelkedtek volna. A drágulás és drágítás a háboru kezdetével napról-napra fokozottabb mértékben nyilvánult meg, de az ennek mérséklésére irányuló sok ezernyi rendeletek, szabályzatok hiába valóknak bizonyultak. A háboru befejezésével és a béketárgyalások megkezdésével azt hittük, hogy vége szakad annak a kálváriának, amit 1914. augusztusa óta jár az emberiség, azt hittük, hogy lassacskán bár, de fokozatosan visszatérnek a békebeli állapotok s reméltük, hogy a megélhetés lehetőségei jobbak lesznek. Ma-holnap két éve már, hogy befejeződött a háboru, de azért a drágaság nem enyhült, hanem ijesztő mérveket öltve, tovább is sanyargatja a megélhetésért nehéz küzdelmet vivó polgárokat.

Még forrón tűz le a nap élettő sugara a földre, még messze vagyunk a hosszú, zord tél dermedt fagyától, de azért — látva azt, hogy most, aratások után, bő termés kilátások mellett is milyen szökkennek-felkelő a közszükségleti cikkek árai — jogos aggodalommal nézünk az eljövendő tél elé.

A rémes, véres világháborunak vége lett, hogy helyet adjon egy másik háborunak, a melyben a tőke és munka vivja meg évezredek óta fel-feljuló, de — úgy látszik — soha be nem fejeződő nagy csatáját. Ez a küzdelem a drágulás egyik főforrása, amelyhez aztán sorakozik sok-sok olyan, amit a háboru vetett felszínre. A lelketlen spekuláció, a min-

denáron való meggazdagodási vágy, az ipari, kereskedelmi, gazdasági élet terén mutatkozó kizsákmányolási törekvések, valamint a békeszerződéssel kapcsolatos világpolitikai állapotok, belpolitikai küzdelmek, a felszínen levő s megoldásra váró pénzügyi s más közgazdasági kérdések megoldatlansága szülnek a további drágulás lehetőségeit.

A korona beváltásával kapcsolatosan a pénzek mennyiségének bejelentését kötelező rendelet, nem tartalmazván a korona beváltási arányát, a kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági életben nagy aggodalmakat keltett s bémulást idézett elő. A beváltási arány bizonytalansága az árakat felszöktette s a rendelet megjelenése után észlelhető volt, hogy a buza, kukorica, hus stb. ára 20—30 százalékkal megdrágult. Ez a drágulás minden vonalon be fog állni, mert ezt a bizonytalanságot is a lelketlen spekuláció szintén kihasználja.

Napról-napra nő mindennek az ára s ha majd elérkezik az az idő, amikor a télire való szükségleteket is be kell szerezni, akkor egy olyan drágulással fogunk szemben állani, a mely sok millió embernek fogja keserűvé tenni az életét. Családok ezrei fognak egy nélkülözésekkel teli hosszú telet végigszenvedni, ha az ijesztő módon való árfelszökkenéseknek elejét nem veszik.

A módosabb, vagyonosabb polgárság valahogy csak megbirkózik a drágasággal, de a csupán munkája béréből, fizetéséből megélni kénytelen fizikai és szellemi munkás — különösen ez utóbbi — hogyan fogja tudni a maga és családja élelmezési, ruházkodási

és fűtési szükségleteit beszerezni, igazán nem tudjuk.

A drágulás, mint tavaszi langyos esőzés után a fű, nő, nő s vele együtt nőnek a gondok, az elkeseredések és megsokasodnak a megélhetés óriási nehézségei miatti panaszkok.

Mindent el kell követniök az illetékes tényezőknek, hogy a folytonos drágulást megakadályozzák. Teljesen szabaddá kell tenni a kereskedelmet, a szállítási lehetőségeket megjavítani, olcsóbbá tenni s a hivatásos árdrágítókat megfékezni ép olyan fontos és sürgős, mint a pénzbeváltást az igazságos beváltási arány előzetes közlésével mielőbb végrehajtani s a külkereskedelem számára a határokat megnyitni.

Közeleg a tél, a szegény emberek réme, amikor a szorosán vett mindennapi élelem beszerzésének gondjai mellett a ruházkodás és fűtés fontos kérdésének megoldása is nagy fejtörést okoz. Már ma is magas ára van a ruhának, cipőnek, tűzifának, szénnek, de hová jutunk majd, ha a tél beálltával a kereslet nagyobbá válik? Mennyit kell megkeresnie az embernek, hogy családját élelemmel, cipővel, ruhával, meleg szobával ellássa? A mai 4—5000 K-ás ruha, az 1400—1700 K-ás cipő, a waggononkénti 4—5000 K-ás fa stb. stb. ára, hová fog felszökkenni, ha az árak emelkedése továbbra is így tart?

Hová jutunk, ha majd csak a milliomosok és tulgazdag emberek engedhetik meg maguknak azt, hogy a fentebb felsorolt szükségleteket beszerezhessék?

Még csak a nyár végén vagyunk, de azért számos család fő ajkán lebeg ott e kérdés, a

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Avar.* Lefekvés előtt.

Ablakomon át, háztetők felett
 Szállj nyilírányban esti bucsuzásra.
 Galamb legyél, fehér, fehér galamb —
 Verj nesztelen a ritka ablakrácsra.

Fürödj meg hóban, holdfényben fürödj,
 A most épen főlshárnyaló imákban...
 Liliom legyél, fehér liliom,
 Az ablakán hajolj be hozzá lágyan.

Szállj a kezére, légy szelid, kezes.
 Szállj a vállára, homlokát legyen meg —
 — A homloka most esti halovány,
 És a pillája álmodóra reszket...

Mondd meg, ha kérdi, mond meg hogyha kér:
 Fehér szárnyadon mindenemet hoztad,
 Egész hitem, reményem, álmat...
 Mind, mit lány férfiolttára áldozhat.

Szivemnek egész lobogó tűzét,
 Egész fehéren izzó ifjuságom,
 Mondd, hogy ilyenkor, lefekvés előtt
 Eléborulva sirni, sirni vágyom.

* Mutatvány a Kolozsváron megjelenő „Erdélyi Szemle” c. szépirodalmi hetilapból.

Mondd, hogy ilyenkor csak rá gondolok
 Ming öntudatom fonalát elejtem,
 Ha kérdi, ki vagy, mond meg, hogy ki vagy:
 Az én épen álomra hajló lelkem...

Sóhaj.

Élnék néked
 Titokba hűn —
 De nem szabad
 Én gyönyörüm.

Hálnék érted
 Én gyönyörüm,
 Hanem az rut
 Szomorú bűn.

Néha úgy sirnék
 Izzó könnyeket...
 Hanem mit segít az
 Nekem, neked?

Berde Mária.

Egy régi ének. „Szent István királyhoz“.

Lásd: „Cantus Catolici“
 1674-iki kiadás.

Panasszal imádkozó régi egyházi ének, a melyben a középkor elbusult magyarjainak keseregése sir fel. Egy tündöklő csillagról egy

glóriás homloku fejedelemtől, István királyról szól az ének.

„Ah! hol vagy magyarok
 Tündöklő csillaga
 Ki voltál valaha
 Országunk istápjja?”

„Hol vagy István király?
 Téged magyar kíván,
 Gyászos öltözetben
 Te előtted sirván“.

Könnnyek csordulnak az arcokon, buval harmatoznak a mezők s lankadtan lehanyatlanak a vitézlő karok — a róla emlékezés miatt. Reményét, hibbizodalját helyezi a szent királyba az énekes, kéri őt, hogy tekintsen szomorú hazájára, „fordítsa szeméit régi országára“ mert a régi „hires Pannonia virágos kertjében nagy szomorúságok tanyáznak, a kertnek örvedetes napja nagyon béhomályosodott“.

Ez a költemény nem a XVII. században keletkezett. Hangja, hangulata, verselése egyaránt azt sejtetik, hogy régebbi idők kikristályozódott terméke. Az irodalmi korszakok hangulatának ismerője a XVII. század vallásos lírai költemények közé tudná legkönnyebben behelyezni ezt a meleg érzéssel átítatott templomi éneket.

Sivár, szomorú emlékeztető korszaka e szá-

melyre olyan nehéz őszinte és vigasztaló választ kapni.

Hová jutunk, ha a rossz táplálkozás, gyenge ruházkodás és fűtetlen lakások különösen a gyermekhalandóságot — amely a háboru kitörése óta állandó emelkedést mutatott — még jobban megnöveszti?

A drágaságot, a folytonos drágulást minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell akadályozni, le kell törni, ha a háboru okozta állapotokból a békebeli hőn óhajtott életviszonyok közé akarunk kerülni s ha nem akarjuk, hogy az elkeseredés, panaszkodás általánossá legyen, ami sok bajnak lehet szülőanyja.

Ifj. Szántó Károly.

Szent István napján.

1920. augusztus 20.

Szívünket a vallásos hit áhitata szállotta meg, midőn a magyar keresztény hitvilág ködös legendáján keresztül Szent István főnemes alakjára tapad gondolatunk.

Harangok zugása, orgona bugása, milliók ajkáról tova zendülő zsolozsmás hang azt hirdetik: szent, szent. Hős a hősek között, bölcs a bölcsök között. Igaz hit védője — kereszt apostola. Nyugati kultúránk megalapítója, bölcs oltalmazója.

Szent Istvánban a középkori mély, alázatos kereszténység lépett föl a magyar történelem színterére, mely az egész európai emberiséget lefoglalta egyházával, római császárságával, királyságával, énekeivel, művészetével, társadalmával, könyörületességével, góth dómjaival, kereszties hadaivat s mely tetőpontra emelkedett főleg a XII.—XIII. században; papja, királya, prófétája népének: kinek hitéből milliókra áradt élet. Azoknak a radikális embereknek fajtájából, kiket Renan az újkor demokratáihoz mert hasonlítani, kik egy gondolatnak élnek s ennek az egész világot meghódítani akarják.

A középkori kereszténység a lelki szegények vallása, azoké az embereké, kik fölértették, hogy a végtelennel szemben senki sem gazdag: mindnyájan koldusok vagyunk. Nemcsak koldusok, de bűnösök is, kiknek egy reményük van, a kegyelem; boldogulásukhoz

egy utjuk, az ima s az erény. A harcias középkor szeretett sirni, sirni énekeiben, sirni góth dómjaiban, azoknak a hőseknek, kik embert egy csapással ketté szeltek, megrepedt a szívük Jeruzsálem láttára. A kereszténység első ezredéve a penitentiának a korszaka volt. István király korában várták a világ végét s a kereszténységen végigvonaglott az önsanyargatás vágya. Szent István a kereszténység ez ünnepélyes hangulatában ült a királyi trónon s lett e gyöngéd engesztelő kor gyermeke. Szomjuhozza a megaláztatást, éjjel titkon körüljár, végzi az irgalmasság gyakorlatait, félreismerik, gyalázzal borítják, ez mennyei örömmel tölti el szívét. Kezeit csókolta becsmérlőinek s mély tiszteletből Krisztus szegénysége iránt a koldusoknak. Szent testvériségben simult a baráthoz és valamint a középkor legnagyobb lovagja s királya IX. Lajos, távol Afrikában haldokolva, szülőföldje szent pástorleányának, Genovénának ajánlja lelkét; úgy a koronát szerző, trónt, országot alapító, törvényt alkotó István a szegények imáiba ajánlja magát, koronáját pedig a szent Szűznek.

S amily keresztény király, oly vitéz harcos és hős volt Szent István. Nincs eszme, mely oly hőseket állított a világba, mint a kereszténység. A kardra áldást az Istentől kértek s fegyvereiknek biztos győzelmet bójtben és imában kerestek. Montforti Simonnal, Kapisztránokkal rohantak egyenlőtlen harcokba, ha mondhatták vele: „Az egész egyház imádkozik értem, nem hátrálhatok“. Ők állítottak fel eleven sáncokat domboru mellükkel a barbárság előnyomulása ellen, a középkori csaták, az eretnekség, pogányság, tatár, török s a mórok ellen egyaránt. A kultúra s a kereszténység ünnepei, keresztény hősek vérével pirosra festvék a történelem nagy napjaiban. Magyar kereszténység, ilyen a te apostoli királyod, szented, hősed! Ime, angyalomat küldöm neked népem, nemzetem, ki vezessen — mondja róla is az Isten. Ajkairól hangzik a pátriárkális áldás, mely boldogságot ígér, ha a jelenbe bele visszük a multnak hitét, erkölcsét, erejét, a hit fényét . . . , az erény termékenységét . . . , a jellem erejét . . .

Hallod-e magyarom?! —y.

zad a magyar nemzeti történelemnek. Mintha szándékosan gyűjtött volna össze minden bajt, minden vészt a fellegetes idő, hogy egyszerre zudítsa azokat e század megkínzott magyarja nyakába!

Ködlő messzeségben maradtak el a nemzet háta mögött a viharok, emlékezés is ritkán esik ma róluk, de nem tompult el a gyász, megilletődés nélkül ma sem tudtunk elhaladni mellettük, ha valami történelmi évforduló kapcsán utat keresnek felénk, hogy új utakon robogó életünkbe bekapcsolódjanak.

Hitben, politikában meghasonolva három felé tagolt testben egységre törekvő államiságot élni; harcolni, vért ontani, egyszer török ellen, máskor német ellen, véres leckék árán igaz becsülettel igazuton járni, töröktől, némettől lépő bántalmakat, álnokságot nyerni; Napkeletnek minden nyugatra özönő barbársága ellen útközül állni, a vért nem ki-mélve török, tatársordák rohanása elé nyugat nyugalmáért öntestünkkel s elismerést érte soha sem keresni, soha nem találni: ez volt a te sorsod, ez volt hivatásod középkor magyarja.

Berzsenyi e kort „Zápolya öldöklő századának“ nevezi, Kemény Zsigmond „Zord időnek“ Kisfaludi Károly „nemzeti nagy létünk nagy teremtőjének“, Kölcsey borongó lelkére is e fellegek vetnek árnyat, amikor himnuszá-

ban fényes erővel mondja ki a történelmi ítéletet:

„Mebűnhödté már e nép a
Multat s jövendőt.“

Ebben a században kellett keletkeznie e szép templomi éneknek. Hangulata, hangja így válik érthetővé előttünk. A költemény ugyanis sajátságos keveréke a himnusi szárnyalásnak és az elégiái panaszkodásnak.

A himnusz az érzésnek fenséges magasságokba való érkezése, az elégia pedig kitörésben lévő, vagy lehiggadt fájdalomnak reflexiókba való feloldódása. Valami bus lelki-megosztottság állhat egy ilyen keverék műfaj háttérében.

A könnyet viszi a templomba, vagy a templom imádságát mártja bele az ügyes-bajos emberi élet szomorúságába? Ne kérdezzük. Mindegy, hogy mi a felelet. Templomban is lehet könnyet elsírni, ez se profonizálás.

— Krisztus nem a könnyezőket verte ki egykor a jeruzsálemi templomból — és az élet bus mélységeibe is elérhet vele a templomi himnusz hangja: ez is egészen emberi dolog. A templomnak és az életnek, a nemzeti életnek ily megható összelelkezése csak kegyetlen nemzeti katasztrófák sodrában vergődő nemzetek életében szokott előfordulni.

A XVI. században volt ilyen a magyar élet.

Skandináv államok állásfoglalása.

(Bukarest, aug. 23.) Az „Universul“-nak jelentik Berlinből: A skandináv államok a mult héten interparlamentáris gyűlést tartottak. Mowinker, a dán kamara elnöke kifejtette, hogy versaillesi béke legrosszabb esete a kikényszerített békének. Adelward báró svéd küldött hangsúlyozta, hogy a békét okvetlenül módosítani kell, mert a Népliga csak ebben az esetben lehet életerős. Ebből a célból Németországnak és az Egyesült-Államoknak is részt kell venniük benne. Az érdekpolitika helyett a jogosság elvét kell érvényre juttatni, mert különben a béke mai műve csak újabb gyujtóanyag lesz. Leovland norvég miniszterelnök szintén hangsúlyozza, hogy a központi hatalmak államait nyomban föl kell venni a Népszövetségbe.

NAPI HIREK.

— **Ünnepség.** F. hó 24-én Ferdinánd Károly születés napját Szászvároson is nagy katonai pompával ünnepelték meg. Előző este kivilágítás és zenéstakarodó, aznap pedig a gör. keleti templomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen a katonaság, a hivatalok és nagyszámu polgárság vettek részt.

— **Máyer János igazgató távozása.** Máyer János ref. Kún-kollegiumi tanár és felső kereskedelmi iskolai igazgató családjával együtt közelebről repatriáltatta magát s aug. 21-én eltávozott városunkból. Elköltözése érzékeny vesztesége a ref. Kún-kollegiumnak s a szászvárosi társadalomnak. Mint tanár meleg egyéniségével, alapos szakképzettségével, széles tájékozottságával s humánus bánásmódjával tanítványainak általános szeretetét, mint társadalmi tag nemes idealizmusával, minden szépért jóért való lelkesedésével, fáradhatatlan tevékenységével az egész társadalom meleg rokonszenvét vívta ki. Közel két évtizedig működött városunkban, melyhez neje Dósa Aranka, néhai Dósa Dénes koll. tanár és igazgató leánya révén a legkedvesebb kötelékek s széleskörű rokonság fűzték. A kollegium kebelében legutóbb az ujjonnan szervezett kereskedelmi iskola igazgatói tisztét vitte a legnagyobb becsvággyal s nagy érdemeket szerzett ezen zsenge intézmény meggyökereztetésében és megkedveltetésében. Neje a női társadalmi életnek volt buzgó és tevékeny tagja. Máyer igazgató családjával együtt Kecskemétre irányította útját, de Budapesre szándékozik letelepedni, hol a közelmuliban a ref. főgimnáziumban tanszéket ajánlottak fel neki. Midőn sajnálatlalt írjuk le az immár befejezett tény, hogy Máyer János igazgató eltávozott városunkból, egyszersmind tiszta szívből kívánjuk neki, hogy új környezetben családjával együtt találja fel teljes boldogulását és megelegedését.

— **Szeptember 15-én nyílnak meg a magyar iskolák.** A „Keleti Újság“ írja: Az erdéli magyar egyházak vezetőségei egyöntetű megállapodása értelmében az összes erdélyi magyar egyházi középiskolákban a beiratások szeptember 11-től 14-ig lesznek. Az előadások szeptember 15-én kezdődnek. A beiratások előtt semmiféle felvételi- vagy tandíjat nem fogadnak el.

— **A posta nem áll jót a lengyelországi küldeményekért.** A bukaresti postaigazgatóság 545.594—90. sz. rendelete alapján a háborus állapotokra való tekintettel a postaintézet a Lengyelországgal váltott ajánlott küldeményekért további intézkedésig nem szavatol. A postahivatalok Lengyelországba ajánlott küldeményeket csak a feladó kárára és veszélyére fogadhatnak el.

— **Halálozás.** Gyula József helybeli vendéglős f. hó 15 én 65 éves korában meghalt. Temetése f. hó 16 án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Statisztikai hivatal a megyeszékhelyeken.** A Kolozsváron felállított statisztikai hivatal mintájára a belügyi államtitkárság elhatározta, hogy minden vármegye székhelyén statisztikai hivatalt állít fel. Az erre vonatkozó rendeletet már megküldték a vármegyéknek. Az újonnan felállítandó statisztikai hivatalok nemcsak a közigazgatás, hanem a közgazdaság minden megnyilvánulásának adatait fogja összegyűjteni és feldolgozni.

— **Beírás és tanévmegnyitás a ref. Kún-kollégiumban.** A ref. Kún-kollégium főgimnáziumában, felső kereskedelmi és elemi iskolájában a beírások, főhatósági intézkedésre, szept. 11—14 napjain lesznek, az ünnepélyes tanévmegnyitás pedig szept. hó 15-én d. e 11 órakor a kollégium disztermében. A javítóvizsgák szeptember 10-én d. e. 8 órakor kezdődnek. A kiegészítő érettségi vizsga, valamint a Kún-kollégium tanulói részére a javító- és pótérettségi vizsga intézetünkben lesz és pedig szeptember hó 9-én d. e. 8. órakor kezdődik. Az igazgatóság.

— **A pénzbevéltés végett az utalvány befizetés aug. 20-tól 31-ig be van szüntetve.** Szeptember 1-től az utalványforgalom újból megnyílik, az utalványokat Leu és baniban kell kiállítani, egy utalványon 1000 lei küldhető. Az utalványforgalomban a régi királyságban levő hivatalok is részt vesznek (Bukovina és Beszarabiába még nem.) F. hó 20-tól kezdve, a belföldi forgalomba, beértve a régi királyságot is, az értékvél és betétcsomag forgalom is megnyílt.

— **Szocialista gyűlés.** A múlt vasárnap délután a „Trassylvania“ szálló nagytermében a helybeli szocialistapárt gyűlést tartott, melyen Budoj Vazul elnök üdvözlő beszéde beszéde után Kretzu központi kiküldött tartott beszédet. A szép számmal megjelent hallgatóság mindvégig a legnagyobb rendben és figyelemmel hallgatta végig Kretzu beszédét, amely a mai politikai és közgazdasági helyzetet világította meg. A szónok nagy vonásokban a Kolozsvárt 15—16—17-én megtartott szocialista kongresszusról is beszámolt.

— **Változás a felső kereskedelmi iskola vezetésében.** Mayer Janos igazgató eltavozásával a ref. Kún-kollégium felső kereskedelmi iskolájának igazgatói tisztét igeiglenes minőségben dr. Nagy Sándor koll. tanár vette át, ki minden a felső kereskedelmi iskolát érdeklő ügyben a legnagyobb készséggel áll a közönség rendelkezésére.

— **Megnyílt a kolozsvári Tüdőbeteg-gondozó.** Az Erdélyi Múzeum-Egylet meg 1911-ben Tüdőbeteg-gondozó intézetet létesített a szegénysorsu fennjáró tüdőbetegek részére. Az intézetben ingyenes rendelés volt a bejáró szegény betegek számára, akiknek az E. M. E. anyagi erejéhez képest természetbeni segélyeket is nyújtott. A súlyosabb betegeket, amennyiben lehetséges volt, kórházakban szanatóriumokban, vagy üdülőhelyeken helyezik el. Az intézet, amely annyi sok szegény beteg sorján javított, a háború vége felé anyagi okokból beszüntette működését. A legutóbbi időben az Erdélyi Múzeum-Egylet ismét megnyitotta a Tüdőbeteg-gondozó intézetet a régi helyiségben, Bástyá-utca 6. szám alatt. Az intézet vezetését dr. Scheitz Vilmos vette át, aki minden szerdán és szombaton délután fél 6 órakor ingyenes rendelést tart a szegény tüdőbetegek részére. Az E. M. E. felkéri a gyakorló orvosokat és az ipari üzemek vezetőit,

hogy a szegénysorsu tüdőbetegeket megvizsgálás és tanácsadás végett utasítsák az intézetbe.

— **A kiviteli vámok.** Az „Erdélyi Merkur“ írja: A kivitt árukra az alábbi vámokat és jutalékokat állapították meg. Rózs vám 10.000 lei, jutalék 1000 lei. Tengeri vám 2200 lei, jutalék 300 lei. Tengeriliszt vám 2200 lei, jutalék 300 lei. Tengeridara vám 2200 lei, jutalék 300 lei. Bab vám 4000 lei, jutalék 300 lei. Árpa vám 4200 lei, jutalék 420 lei. Maláta 4200, 420. Árpakása 10.000, 1000. Zab 4200, 420. Köles 2200, 300. Hántott köles 2200, 300. Bükköny 1500, 600. Borsó szemelt 5000, 600. Sárga mustár 5000, 600. Repce 4000, 500. Helemag 17.500, 3000. Lucerna Vetőmag 17.800, 3000. Lenmag 27.000. 3000. Napraforgó mag olaj 22.500, 2800. A fenti vámok és jutalékok vagontelekre szólnak. Tojás darabra 30 bani vám, 3 bani jutalék. Borsesz kilogrammonként 1 leu, 50 bani, Borliterje 1.75 lei, 20 bani. Fenyő épületfa köbméterenként 125, 18 lei.

— **Miniszteri határozat az utcák és üzletek feliratainak ügyében.** A minisztertanács július hó 9-én tartott ülésén többek között tárgyalás alá vette a miniszterelnök előterjesztését az utcák és üzletek feliratainak ügyében és hosszas tárgyalás után úgy határozott, hogy a jövőben az utcák feliratai, az utjelzések, valamint az összes állandó nyilvános feliratok román nyelven és a helyi lakosság nyelvén legyenek írva.

— **Szabad a pálinkafőzés kisüstön.** Az erdélyi pénzügyigazgatóságok parancsot kaptak, mely szerint mindenkinek megengedik a szilvápálinka főzését kisüstben 60 literig.

— **Iskolai értesítés.** A dévai róm. kath. reáliskolában a tanév megkezdése elhalasztást nyert. A javító- felvételi és magánvizsgák szept. 6, 7 és 9-én lesznek. A beiratkozások 10, 11 és 13-án. Szept. 14-én ünnepélyes istentisztelet A rendes tanítások 15-én kezdődnek. Az elemi iskolákban a beiratás 1-én, 1, 3 és 4-én megmarad. Rendes tanítás 6 án kezdődik. Elemi iskolában tandíj nincs. A reáliskolában a tandíj nagy általánosságban a múlt évvel megegyező. Az erdélyi püspök 3852—920 számú leirattal értesítette az igazgatóságot, hogy a főtanhatóság alá tartozó tanintézetek bizonyítványainak érvényessége ugyanazon tanintézetnél fennáll. Az ezzel kapcsolatos egyéb ügyek most vannak tárgyalás és békés elintézés alatt. Tanítványaink tehát tanulmányaikat intézetünkben zavartalanul folytathatják. Igazgatóság.

— **Bucusu.** Mindazon ismerősöktől, barátoktól, akiktől repatriáltatásunk következtében történt hirtelen eltavozásunk miatt személyesen elbucszni nem tudunk, ez uton mondunk szívvelyes „Isten hozza“-ot. Szászváros, 1920. aug. 20. Mayer Janos és családja.

— **Tájékoztató a Szeretetházról.** Az Erdélyi ref. egyházkerület internatussal kapcsolatos Szeretetházába felvetettek: 1. az erdélyi ref. egyházkerület kötelékébe tartozó lelkészek és gimn. tanárok 10 évet betöltött, az elemi iskola 4 osztályát elvégzett, 18 év-nél nem idősebb árva leányai, 2. ref. lelkészek és gimn. tanárok leányai 2500, 3. más társadalmi álásu szülők leányai 4500 K. egy tanévre fizetendő ellátási díjért. Terményjáróságok minden fizető növendék után: 100 kilogramm kiszitált kenyérliszt, 10 kg. 0-ás liszt, 5 kg. zsír, 2 kg. szalonna, 50 kg. burgonya, 8 liter szemes fehér paszuly, vagy lencse, 3 kg. szilvaiz, 40 drb. tojás. A terményjáróságok fele a növendék bejövetelekor, másik fele januárba fizetendő. Pénz és terményjá-

randóság meg nem fizetéséig a növendék a szeretettházban nem helyezhető el. Mosatásért minden növendék 200 koronát és 5 kg. szappant fizet, ha az intézetben mosat. Folyamodók keresztlevelet és iskolai bizonyítványt mellékelve, kérésüket a Szeretetház igazgatóságához augusztus 15-ig küldjék be, a régi növendékek felvételi kérése egyszerű levél, vagy levelezőlapon történik. Ruhaneműt minden növendék tehetsége szerint hozzon. Ágyneműek: matrác, vagy szalmazsák, párna és paplan 3—3 huzattal, 3 alsólepedő 1 ágytakaró. Egyébb tárgyak: 1 drb. 12 személyre való asztalterítő, 1 mély, 1 lapos tányér 2¹/₂ deciliteres csésze vagy csupor, 4 törölköző, 3 pohártörő, 2 portörő, fog-, haj-, ruha- és cipőkefék, mozdószappan, szappantartó, evőkanál, villa, kés és kávéskanál, 1 tányértörő. Az ellátás az iskolai beiratás előtti nap kezdődik. Minden ruha-, ágyneműre és használati tárgyakra a felvételi értesítéskor megjelölt számot kell jegyezni. Kérdésközlőkre az az intézett igazgatója készséggel válaszol, ha az illető válaszpapert mellékel. Cluj—(Kolozsvárt), 1920. július hó 26. Igazgatóság.

— **Versenybirkózások.** A sportolás iránt ma már a falvakban is nagy hajlandóság mutatkozik, ahol különösen ünnepnapokon üzik azt nagy szeretettel. Ezuttal Bencencről értesítenek, hogy ott múlt vasárnap a Kaszinó nyári helyiségében Carasca cipész és Hellermann kőműves nagy nézőközönség jelenlétében versenybirkózást rendeztek. A versenybíró Boltzer Károly és Radu Lázár kovácmesterek voltak. A verseny győztesé Hellermann lett, aki boldogan vágta zsebre az 1000 K díjat. Ezután a közönség soraiból jelentkezők birkóztak meg egymás között.

— **Vonatok érkezése — Szászvároson.**

Arad felől érke.	612. személyv.	reggel 5 ó. 07 p.
„ „ „	610. „	d. u. 14 ó. 03 p.
Tövis „ „	615. „	reggel 1 ó. 15 p.
„ „ „	609. „	d. u. 13 ó. 29 p.

Mind a négy vonathoz úgy Aradon mint Tövisen közvetlen csatlakozás van Temesvár, Brassó vagy Kolozsvár felé, illetve Alvincen át Nagyszeben felé.

— **A hadikölcsönkötvények lebélyegzése Jugoszláviában.** Laibschból jelentik: A saintgermaini békeszerződés értelmében a jugoszláv területeken a hadikölcsönkötvények lebélyegzése megkezdődött és tart szeptember 16-ig. Csak azok a hadikölcsönkötvények kerülnek lebélyegzés alá, melyek jugoszláv területről származnak.

— **Az új, jelenleg érvényben levő postai tarifa:** Levél díja 20 grammig 60 f., minden további 20 gm. 50 f. Zárt lev. lap 60 f., nyílt lev. lap 40 f. nyomtatván 50 grammonként 20 f., úrlapok 50 grammonként 6 f., üzleti papír 130 grammonként 1 K, minden 50 gramm 50 f.

Utalványozási díj	50 koronáig	1 korona
„ „	100	2
„ „	150	3
„ „	200	4
„ „	400	6
„ „	600	8
„ „	800	10
„ „	1000	12

Távirati díj szavanként 50 f., vásár- és ünnepnap 4 K pótdíj fizetendő. Táviratlap díja 50 f.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

— **Figyelmeztetés.** A városi erdőhivatal ezuton figyelmezteti a közönséget, hogy az előző években váltott fabárcákat a városi erdőhivatalnak érvényesítés végett 30 napon belül mutassák be, mert a be nem mutatott fabárcák ezen időn túl érvényüket veszítik.

— **Összeírják a lovakat és a járműveket.** A kormány rendelete alapján szeptember 1-től 25-ig megyénkben is összeírják a járműveket és lovakat. A statisztika adatait mindeműlt vegyes bizottság fogja megállapítani.

— **Faárverés.** A városi lakosság részére ma f. hó 29-én és szeptember 5-én d. e. 8—12-ig a „Valea“ nevű erdőben faárverés lesz.

— **A bő gyümölcsstermés és a cukorhiány.** Rég nem termelt annyi gyümölcs, mint az idén, de azért soha sem főztek be oly kevés gyümölcsöt mint most. Ennek egyik fő oka a cukorhiány. Így aztán nagy mennyiségű gyümölcsféle rothad el s korrult moslékba. Éppen ezért ajánlatosnak tartjuk az értékesítés nélkül maradó csümölcsfélét megaszalni. Alma, szilva, körte stb. stb. aszalt állapotokban télire eltehető, mikor is az étkezéshez sokféle képen fel lehet használni. A husdrágaság szinte diktálja, hogy az idén nagymennyiségű gyümölcs félét aszaljunk. Az aszalt szilva édeségével fogva a cukrot is pótolja s megfőzve különösen a gyermekeknek kedvelt és egészséges táplálékot nyújt.

CSARNOK.

Orgonaág.

Irta: Révész Béla.

Bányászok vitték a fáradt testüket a tavaszi hajnalban.

Szippantgatták az éles levegőt. Rugalmaskodva meg-megáltak a párás talajon. Sanda pislogással megbámulták az eget, a lila árnyékok derülését, amik mögött már föltűndezett a világosság.

Titkos mélységekből valaki fölmerült. Irtó két könyökével gyurta a menyböltöt, itta a sötétséget, ölte a csillagokat. Véres szájának egyik peremét hevülve már ráharapta az égre.

Egy fiatal, kába munkás ment a többi után. Egy orgonabokornál megállt, rábotlott, héjakarmokkal a fűrtök közé csapot és egy ágat rabolt. Elrabolta, elhurcolta.

A tárna előtt megálltak a bányászok.

A küzködő világosság messziről már harsant, hályogos szemével is vadul integetett.

De a lánc csörgött, a veszett motollák berregve bolondultak és a kosár elkapta valamennyiüket. Öntötte alá az embereket.

Éjszakás tárnák között nehézfejú munkások kopácsolnak, talicskázta, fekete falakra ölelkezve rátapadtak.

Támasztó-gerendák hegyében rezgett az orgonaág.

Konyultfejú igások tolták maguk előtt a vaskocsikat, sulyos lépegetéssel, unott erőlködéssel lökték előre terhüket, magukat. Gördültek a vastalicskák. Nyomukban a bányászok, a mázsás fejükkel zökkenve.

A gerendák hegyében rezgett az orgonaág. Meglibbent, megingott, hármatos fűrtjei borzolóva összecsapta és elcsöndesedett üde kevélységgel megállt, várakozott; várta a másik munkás arcát, mely keresztülmegy rajta.

Sárga, öreg ábrázatok találkoztak az orgonaággal. Csillérek lomha feje nekiment a virágos lombnak, ráncos nyakuk ijedten összehúzódott a szirmos cirógatásra. Sápadt ábrázatok, sorvadt koponyák, kiégett szemű fejek bölongatva jöttek és jöttek. Az orgonaág libbenve rájukpaskolt.

A bányászok fölbámultak. Szagos szirmai pergetve rezgett fölöttük az orgonaág.

Az egyik furcsán mondta:

— Orgona...

Valaki visszafelelt:

— Odafen most nyilik az orgona.

— A hőkkenés pillanatában mondta a másik:

— Odafenn most tavasz van...

Valaki szívéhez vette a többiek szívét és kifordult az eszéből a hirtelen ámulás:

— Mi sohasem látjuk a napot...

Az aknagépek fölcsörrentek.

A virágcsudáló ábrázatok visszahanyatlottak.

A vastalicskák megnyekkentek.

Döglesztő tárnautakon baromemberek tovább dőcögtek.

13 éven felüli két ügyes fiu üzletembe tanoncul felvétetik. Molnár Ferenc, mézáros és hentes, Szászváros Vásár-utca. 26 2—3

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

2 vagy 3 gimnáziumot végzett fiu tanulóknak azonnal felvétetik Hegedüs Lajos asztalos-mesternél, (műhely a Kún-kollegiumban.) 156 10—

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában ::

Veszek

málnalevet vagy befőzött kész málnaszörpöt bármilyen mennyiségben. Ajánlatok Biró Izidor hatóságilag engedélyezett ügynöksége, Szászváros, Galamb-u. 5. sz. alá küldendők. 24 3—5

Svéd-faszeg

mindenféle nagyságban, kicsinyben és nagyban kapható

Májér Testvérek

kereskedő cégnél

Szászváros, Ország-ut. 15 5—

„KORZÓ” kávéház és cukrászda Szászvároson.

Ajánlja jégbehűtött naponkénti friss csapolású sörét. Kitűnő reggelik, villásreggelik, ebédek, vacsorák, hideg ételek valamint *fajborok* kaphatók. *Fagylalt, tészták*, torták s hűsítő italok. Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,
a „Korzó” kávéház bérletje, Szászváros, Pötör.

10 5—

Schmidt M. Károly szoba- és cimpfestő, mázó, Szászvároson.

Elvállal mindentéle e szakmába vágó munkálatokat úgy helyben mint vidéken. Kiváncra készít költségvetéseket.

Schmidt M. Károly szobafestő,
163 Szászváros, Malom-utca. 9—10

„KORONA” SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, naponta friss csapolású sör, kitűnő fajborok, minden este Duma Pepi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzene!

162 9—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

VLÁD VIRGIL gyógyszer-tára Szászváros.

Világciikk! Világciikk!

Vérszegények figyelmébe ajánljuk békeminőségű

China vasbor-unkat

Gyári raktáron tartunk bel- és külföldi pipere-cikkeket (szappanok, illatszerek, puder, hajszesz, szájviz, fogpásztá stb.) Tisztelettel:

VLÁD VIRGIL gyógyszer-tára
DEUTSCH, bérlő.

23 2—

Ismét forgalomba hoztuk a hölgyek kedvenc arcszépítő készítményeit, a

MARGIT CRÉMET

mely zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. — Pár napi használat után a redős, ráncos arc bõr bársonysima lesz. — Szeplők, májfoltok, bőrtakák eltűnnek. Legfinomabb, szappanlúgtól mentes arcszépítő szappan a

MARGIT SZAPPAN

üdit, szépít, fiatalít. — Pompásan, simán és szépen fedő hölgypor a

MARGIT POUDER

Készítményeink békebeli minőségben készülnek és hogy azok semmiféle káros anyagot nem tartalmaznak, a legteljesebb felelõsséget vállaljuk

Dr. FÖLDES és HEHS
vegyészeti gyára Aradon.

Kapható mindenhol. Kapható mindenhol.
1 8—15

Nagy István

cipész-mester

Elvállal e szakmába vágó bármilyen munkákat. Raktáron tart kész árukat nagy választékban

Szászváros, Klastrom-utca 3. sz.
A róm. kath. templommal szemben.

123 20—25